

FORRÅELSE ER ET KOLLEKTIVT PROBLEM

Der var ingen happy end, da psykolog **Dorthe Birkmose** selv oplevede forråelsen i sit sind. I dag bruger hun egne erfaringer som brændstof, når hun inspirerer socialpædagoger til at bekæmpe forråelse med faglighed

FOTO: PRIVAT

#socialpædagog

Jeg hedder Jannie Andersen, er 44 år og uddannet pædagog. Jeg blev færdig i 2004 og arbejdede efterfølgende i forskellige børnehaver i udsatte boligområder. For nogle år siden blev jeg rigtig træt af mit arbejde. Der var for mange nedskæringer. Min mand var også lidt mættet af sit arbejdsliv, og vi besluttede derfor at gøre noget helt andet og rejse jorden rundt sammen.

Vi var af sted i næsten to år, hvor vi lavede alt fra at vandre i vildmarken til at slappe på stranden. En dag sad vi på en campingplads i Canada og streamede tv-udsendelsen 'Børn på kontanthjælp'. Nogle af børnene boede i en plejefamilie, og da jeg så det, vidste jeg det bare: Jeg ville være familieplejer. Jeg ville gøre en positiv forskel for et barn.

Nu har vi haft vores plejedatter i ni måneder, og i dag er hun tre år. Det har været en stor livsomvæltning, og vi får fx frarøvet nattesøvnen. Men selvom det er et hårdt arbejde, er det også utroligt berigende. X

Kolofon

Udgives af Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. Tlf. 7248 6000. sl.dk // **Ansvarshavende** Forbundsformand Benny Andersen // **Redaktion** Søren Lauridsen (chefredaktør), sln@sl.dk, Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk, Malene Dreyer, mad@sl.dk, Marie Dissing Sandahl, mds@sl.dk, Jakob Ravn Fjordbo, jrf@sl.dk, Runa Adriane Riis Larsen, ral@sl.dk // **Kontakt redaktionen** på nyhedsrum@sl.dk // **Layout** René Hart // **Produktion** KLS PurePrint A/S // **Læserbreve** Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. Vi opfordrer til, at indlæg højst fylder 2.000 anslag, og redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte. Læserbreve med injurerende indhold afvises. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk // **Annoncer** Se annonceinformation på socialpædagogen.sl.dk // **Oplag** 45.000 i perioden 01.07.17-30.06.18 // **Redaktionen** af 1/2020 er afsluttet 03.01.2020. Næste nummer udkommer i uge 8, 2020 // **Forsidefoto** Michael Drost-Hansen // 76. årgang // ISSN 0105-5399

Magasinet er 100% fri for skadelige/hormonforstyrrende kemikalier og er certificeret efter verdens strengeste miljøcertificering.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmelet PRESSE NÆVNET

Danske Medier OPLAGSKONTROL

19

Vi skal huske på, at en nyuddannet skal ikke kunne alt. Men de skal kunne mere, end de kan i dag.

— Ane Halsboe-Jørgensen (S), uddannelses- og forskningsminister

TEMA

FOTO: SOFIA BUSK

16

Uddannelsen skal styrkes **For meget fokus på normalområdet – og for lidt tid til den socialpædagogiske faglighed. Sådan siger både studerende og fagfolk om pædagoguddannelsen**

PORTRÆT

FOTO: MICHAEL DROST-HANSEN

8

En naturlig overlevelsestrategi **Forråelse opstår, når vi kommer til kort fagligt og ikke ved, hvad vi skal gøre. Men netop faglighed er nøglen til at bekæmpe forråelse, siger psykolog Dorthe Birkmose**

Ny bog NÅR PÆDAGOGIK OG PSYKOLOGI MØDES

Bliv klogere på low arousal, mentalisering, miljøterapi og andre pædagogiske tilgange til arbejdet med behandlingskrævende børn

26

Tryghed om natten **På botilbuddet Lyngdal er socialpædagoger med til at sikre, at borgerne også får den nødvendige støtte i nattetimerne**

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

4

Flere skal på fuldtid
Ny aftale sikrer, at fuldtid nu bliver normalen på det regionale område

5

Start på a-kasseforsøg
De næste fire år får Socialpædagogernes a-kasse ansvaret for at få ledige medlemmer i job

6

Pejlemærker for efterværn
To nye publikationer fra Socialstyrelsen med inspiration til kvalitet i arbejdet med efterværn

14

9 gode øvelser
Få gode råd til, hvilke simple øvelser der kan forebygge nakke- og skuldersmerter

24

En særlig relation
Som hhv. tillidsrepræsentant og leder har Niels og Jane et positivt og konstruktivt samarbejde, som smitter af på hele arbejdspladsen

34

Springet
Efter 20 år på samme arbejdsplads havde Erik Borring brug for at udfordre sig selv

FOTO: COLOURBOX

KLAR TIL STUDIESTART

AF MIKKEL BØGH ERIKSEN, FAGLIG SEKRETÆR PLS

Pædagogstuderendes landssammenslutning (PLS) byder dig velkommen til dit nye studie – en uddannelse og profession, der er i konstant udvikling.

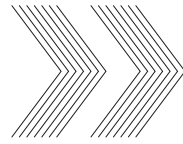
Her vil du i tre og et halvt år skulle arbejde hårdt sammen med dine medstuderende for at opbygge de kompetencer, der er helt essentielle i arbejdet med mennesker.

Det kræver en stærk pædagogisk faglighed at kunne indgå i relationer og samarbejder med andre mennesker – samt at kunne vurdere etiske dilemmaer og analysere udviklingspotentialer og livskvalitet. Problemet er bare, at vi ikke har faget pædagogik på pædagoguddannelsen.

Ja, det lyder måske helt ude i hampen, og det mener vi i PLS også, at det er! For vi har brug for en uddannelse, der faciliterer undervisning, som giver os tid og mulighed for at fordybe os i pædagogiske perspektiver, teorier, idéer og filosofier. Det er ganske enkelt nødvendigt, at uddannelsen sætter rammer, der muliggør en kobling mellem teori og praksis.

Pædagoger er for vitale i vores samfund til, at vi kan tillade os ikke at skabe den bedste uddannelse. Som pædagoger varetager vi vores medmenneskers liv og sørger ved hjælp af vores pædagogik for, at de får mest mulig livsglæde gennem udvikling, relationsarbejde og omsorg. Derfor kæmper vi i PLS for, at der i evalueringen af pædagoguddannelsen i 2020 igen kommer pædagogik på dagsordenen og i særdeleshed på skemaet.

PLS tilbyder de pædagogstuderende et fællesskab og en stemme, der råber højt, fordi der er styrke i at stå sammen. Derfor glæder vi os til at møde jer ude på uddannelserne, i praksis og til vores arrangementer. Vi består af pædagogstuderende, er der for pædagogstuderende – og vi kæmper sammen for bedre vilkår til de pædagogstuderende. Meld dig ind i fællesskabet på PLS.dk ×

Man må bare sige, at der gennem en årrække er blevet nedlagt tilbud og skåret i ressourcerne. Vi er nødt til at se på, om der er tilbud med de rette krav til personale og uddannelse. Det nytter ikke at anbringe, hvis der ikke er den rette faglighed.

— Benny Andersen, forbundsformand Socialpædagogerne, til dr.dk – som reaktion på statsminister Mette Frederiksens (S) nytårstale.

Nu bliver fuldtid normalen i regionerne

Flere ansatte skal på fuldtid. Det er Socialpædagogerne sammen med andre fagforeninger blevet enige om med arbejdsgiverne på det regionale område. Flere fuldtidsstillinger gavner både ligestillingen, samtidig med at **det er med til at løse problemerne med at skaffe kvalificeret arbejdskraft.** Deltid vil dog stadig være en mulighed, hvis man ønsker det, understreger forbundsformand Benny Andersen. ×

235

socialpædagoger deltog i Socialpædagogerne Sydjyllands dobbeltforedrag med psykologerne Dorthe Birkemose og Svend Brinkmann om forråelse og opgøret med tidens udviklingstrang.

Læs interview med Dorthe Birkemose på side 8

FOTO: PRIVAT

Morgenmad med socialministeren

Socialpolitikens fremtid var på dagsordenen, da forbundsformand Benny Andersen mødtes med socialminister Astrid Krag (S) en morgen i december. Et møde, han gik opløftet fra:

'Ingen tvivl om, at vi har en minister med ambitioner om at give socialpolitik en helt ny prioritering. **Og jeg gav det løfte, at vi er klar til at bidrage med forslag og løsninger.**' ×

Start på a-kasseforsøg

De fleste medlemmer af Socialpædagogernes a-kasse, der bliver ledige fra 2020 og de kommende fire år, skal udelukkende have **kontakt med a-kassen i de første tre måneder af deres ledighed.** A-kassen deltager nemlig fra årsskiftet i et projekt, hvor de overtager kontaktføllet for nyledige medlemmer fra jobcentrene. ×

23. januar

Fagligt selskab – temamøde: **Socialpædagogisk faglighed** med Kjeld Fredens. Job- og aktivitetsscenter Hørkær, Herlev

28. januar

Socialstyrelsens temamøde: **Forstå baggrunden for voldsom adfærd hos borgere med komplekse problemstillinger.** Campus Herning

9. marts

Fagligt selskab – konference: **Det særlige ved den socialpædagogiske faglighed.** Comwell Kolding

Nyt studieunivers

I december gik Socialpædagogernes studieunivers i luften med et **komplet overblik** over a-kassetilbud, bograbatter, ungdomsforsikringer og andre fordele, forbundet tilbyder pædagogstuderende medlemmer. ×

Læs mere på sl.dk/studerende

KOMMUNER RESULTATLØNNER KONSULENTER TIL AT SPARE

MERE END HVER FJERDE kommune hyrer konsulenter til at gennemtrawle mindst 800 udsatte borgeres sager for at finde besparelser, viser en række artikler fra netmediet Altinget. Lønnen udbetales typisk kun, når de finder billigere løsninger.

Og ærligt talt: Jeg bliver både vred og ked af det. Det er mig ubegribeligt, at kommuner kan gøre det og synke så dybt. Vi har at gøre med en konstruktion, som gør livet

'Den tænkning er fuldstændig i strid med princippet om, at økonomi aldrig må have forrang for mennesket.'

dårligere for mennesker med handicap, hvor besparelser har enorme konsekvenser for deres liv og livsmuligheder.

Mennesker med handicap bliver gjort til en handelsvare. For konsulenterne vurderer menneskers sag på samme

måde, som hvis man skulle lave storindkøb af rengøringsmidler. Servicelov og konventioner bliver tilsidesat.

Den tænkning er fuldstændig i strid med princippet om, at økonomien aldrig må have forrang for mennesket. Det skal vi simpelthen have stoppet, og heldigvis tyder alt på, at nogle politikere er enige. For i hvert fald er der kaldt til samråd, og Ankestyrelsen er blevet bedt om at kigge på det.

Og skulle det gå for langsomt, så minder vi dem om det. ×

Marie Sonne

forbunds næstformand Socialpædagogerne

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

PODCAST

Hejlskov & Vejes pædagogikpod

LYDSERIE OM AFSTEMT PÆDAGOGIK

Hver 14. dag tager de to eksperter i low arousal, psykolog Bo Hejlskov Elvén og pædagogisk vejleder Hanne Veje, et nyt emne op i deres podcastserie 'Hejlskov & Vejes pædagogikpod'. Hør bl.a. om tilknytningsforstyrrelser, vrede, magt-anvendelser og struktur samt relationer i det pædagogiske arbejde. X

Find den på din **podcast-app**

UDSATTE UNGE

FOTO: COLOURBOX

Inspiration til efterværn

Vejen ind i voksenlivet kan være svær for udsatte unge, der derfor kan have brug for særlig støtte. Socialstyrelsen har oven på et projekt med syv kommuner, der har omlagt indsatsen, udarbejdet to publikationer med pejlemærker og inspiration til kvalitet i arbejdet med efterværn. X

Find de to pjecer på **socialstyrelsen.dk**

'Det fremstår som en helt forkert tilgang, hvor man har glemt blikket for borgeren.'

Socialminister **Astrid Krag (S)** til Altinget om de kommuner, der hyrer private konsulenter til at gennemtrawle udsatte borgeres sager for at finde besparelser.

BOG

Fra afsondrede anstaltsliv til ligeværd og rettigheder

Det er kun få årtier siden, at staten opbevarede udviklingshæmmede borgere på centralinstitutioner afskåret fra familien og med langt færre rettigheder end andre danskere. I dag har de ret til undervisning, vokser op hjemme hos deres forældre og bor i egne boliger tilpasset deres støttebehov. I 'Befrielsen. De udviklingshæmmedes historie i Danmark' opruller journalist Bjarne Hesselbæk den markante udvikling. X

'Befrielsen. De udviklingshæmmedes historie i Danmark', af Bjarne Hesselbæk. **Dansk Psykologisk Forlag, 400 kr.**

BOG

Faglige indspark til arbejdet med udsatte børn

Low arousal, mentalisering, miljøterapi og flere endnu. De pædagogiske tilgange til arbejdet med behandlingskrævende børn er talrige, og der findes ingen one-size-fits-all. I 'Pædagogisk behandling - Når pædagogik og psykologi mødes' giver psykolog og rådgiver Henriette Lieblein Misser et overblik og indblik i tilgangene, metoderne og de forskellige pædagogiske problemstillinger, der knytter sig til borgergruppen. X

'Pædagogisk behandling - Når pædagogik og psykologi mødes', af Henriette Lieblein Misser. **Akademisk Forlag, 300 kr.**

50%

af deltagerne i **et inspirationsprojekt for mennesker med handicap** har fået en tilknytning til arbejdsmarkedet, skriver Beskæftigelsesministeriet i en pressemeddelelse. Otte kommuner og mere end 4.000 borgere deltog i projektet. X

OPLAGT MULIGHED FOR OPHOLDSSTED

LINDENBORG KRO

Lindenberg Kro udbydes nu til leje - i idylliske og smukke omgivelser. Ejendommen har været igennem en gennemgribende udvendig renovering.

Mangler du en ejendom til dit nye opholdssted?

Den tidligere Lindembrog Kro er nu sat til leje og er en oplagt mulighed til opholdssted/bosted.

15 km fra Roskilde, med udsigt til grønne marker og Roskilde Fjord ligger ejendommen ugenert. I haven er der en nyere legeplads, flere hyggelige legekroge og masser af plads til leg og boldspil. Fra den store pæne flisebelagte terrasse kan udsigten over Roskilde Fjord nydes til fulde.

Ejendommen har de seneste år gennemgået en stor udvendig renovering og fremstår i rigtig pæn stand.

Lindembrog Kro emmer af historie og gode fortællinger. Den er pt. indrettet med stort industrirækken, flere store stuer/opholdsrum med bl.a. bjælkelofter og plankegulv samt mange værelser i varierende størrelser - flere af dem har eget bad og toilet.

Ejendommen står overfor en gennemgribende indvendig istandsættelse og du vil som lejer have mulighed for at få indflydelse på den fremtidige indretning - så det vil passe til lige netop jeres formål.

Kontakt Nordicals for yderligere information eller se mere på nordicals.dk sagsnr. 20819352

Lindenbergvej 190, Gevninge, Roskilde

Etageareal: 2.214 m²

DKK 1.150 kr. pr. m²

Kontakt Nordicals Sjælland for yderligere:
Allehelgensgade 8A, 4000 Roskilde
Tlf.: 4635 2292 | nordicals.dk

NORDICALS
erhvervsmæglere

A close-up portrait of Dorthe Birkmose, a woman with short, dark hair, looking directly at the camera with a serious expression. The lighting is dramatic, with one side of her face in shadow.

Forråelsens fjende er faglighed

Psykolog **Dorthe Birkmose** har selv oplevet forråelsen galvanisere sit sind. I dag er skammen over handlingerne og indsigten i, at forråelse er en naturlig overlevelsesstrategi, som kan bekæmpes, brændstoffet på hendes foredragsturné, forfatterskab og engagement som samfundsdebattør

TEKST MARIE DISSING SANDAHL /// FOTO MICHAEL DROST-HANSEN

Mennesket oplever stærkere motivation af at være social og føle sig accepteret i et fællesskab end at handle i overensstemmelse med egen moral. Det er den vigtigste læresætning fra ondskabens psykologi: Mennesket er mere socialt end moralsk.

— Dorthe Birkmose

V

ELBEHAG. Forbavsende længe skabte forrælsen hos Dorthe Birkmose en følelse af velbehag. Det var dejligt at vende alt det svære udad og rette det mod en anden.

Utilstrækkeligheden, tanker om egen uduelighed, tvivlen på egne evner. Følelsen af ikke at være robust nok. Alt sammen forsvandt, da forrælsen – menneskesindets lumsk forsvarsmekanisme – satte ind.

Det var dejligt. Rigtig dejligt endda. For hvad hvis det

ikke var Dorthe Birkmoses faglige afmægtighed i en svær situation med sønnen og moren, der var problemet? Hvad hvis det i virkeligheden var moren selv? Fordi hun var kontrollerende, beregnende, krævende. Vanskelig kort sagt. Var der ikke også en snas borderline? Der var i hvert fald tydeligvis forsøg på splitting. Det var helt sikkert moren, der var problemet.

Sådan sætter psykolog, forfatter og foredragsholder Dorthe Birkmose ord på de forrælestanker, hun selv oplevede, da hun arbejdede som psykolog for en årrække siden.

Ubehagelig afmagt

Den slags tanker kan nemt opstå hos rigtig mange socialpædagoger og andre medarbejdere i velfærdsfagene, når de kommer i situationer med børn, borgere eller pårørende, hvor de oplever afmagt.

Når de kommer til kort fagligt og ikke ved, hvad de skal gøre.

Og afmagt i alle nuancer og afskygninger vil man komme til at opleve, når man arbejder med mennesker, slår Dorthe

Forrælse er en naturlig psykologisk overlevelsestrategi

Grundlæggende er det en projektion af egen følelse af afmagt, når man er presset og samtidig føler sig fx utilstrækkelig eller kritiseret. Projektionen af eget ubehag til et andet menneske kan komme til udtryk som devaluerende tanker om personen. Disse tanker kan føre til krænkende handlinger som fx at ignorere, bagtale eller forskelsbehandle personen.

KILDE: DORTHE BIRKMOSE

Når jeg fortæller om min egen forrælse, er det med stor skam og meget skyld. Der var ingen happy end på min historie desværre. Alle blev slidt i stykker.

— Dorthe Birkmose

Indsigt

Det var TV 2-dokumentaren om bl.a. botilbuddet Strandvænget i Nyborg, som gav psykolog Dorthe Birkmose sit gennembrud som 'forrælses-ekspert' i medierne.

Birkmose fast. Det er en ubehagelig følelse, og derfor vil menneskehjernen gerne lindre ubehaget ved at projicere det over på andre.

– Man skal virkelig ikke undervurdere den menneskelige evne til selvbedrag. Forrælse er en naturlig overlevelsestrategi i en situation, hvor man er presset og afmægtig. Men det er en lumsk overlevelsestrategi, fordi forrælsen får os til at gøre ting, som vi godt ved ikke er i orden. Forrælsen er en slitage, der sker i os selv. Og når vi omsætter den til handlinger, bliver det til krænkelser af andre mennesker, siger Dorthe Birkmose.

Faglig blindgyde

Det er sådan, at gode mennesker kan gøre ondt. Selvom Dorthe Birkmose godt vidste – moralsk, etisk, fagligt, menneskeligt – at det var forkert, så gjorde hun det alligevel. Moren til sønnen havde på et møde stillet høje krav og kritiseret personalet, som følte sig angrebet. I bagklogskabens klare lys kan Dorthe Birkmose

i dag se, at moren formentlig selv var presset og afmægtig, og at hun med sit frontalangreb også kommunikerede det.

– Men forrælsen gjorde, at jeg blev kognitivt indskrænket i min tænkning. Jeg kunne kun komme i tanke om at sætte hårdt mod hårdt. Jeg var så presset, at min argumentation over for mig selv lød, 'at jeg jo havde forsøgt alt'. Det er jo åbenlyst selvbedrag, for jeg havde ikke været 100 års pædagogisk og psykologisk viden og metoder igennem. Og min underliggende kommunikation var jo i virkeligheden: Jeg er havnet i en blindgyde, og jeg har ingen idéer til, hvad jeg kan gøre, fortæller Dorthe Birkmose i dag.

Men i stedet for at sige dét til kollegerne og dermed udstille sin egen afmagt, tvivl og sårbarhed og bede om hjælp begyndte Dorthe Birkmose at bagtale den pågældende mor. Hun fandt sammen med kollegerne om at svine moren til – og der var enighed om, at man selvfølgelig ikke skulle finde sig i hvad som helst fra de pårørendes side.

Sådan opdager du forrælse – og bekæmper den

Tegn på afmagt og forrælse

Irritation, tvang, negativt sprogbrug, afvisning af en borger, eksklusion, resignation a la 'sådan er vilkårene', latterliggørelse, konflikter og mobning i personalegruppen, tavshed, unuanceret positiv omtale af sig selv og negativ omtale af andre, mistrosfortællinger, forskellige adfærdsregler for 'dem' og 'os', klager fra børn, borgere eller pårørende, fysisk ubehag ved følelser af dårlig samvittighed, skyld eller skam.

... og listen fortsætter. Tal med kollegerne om jeres faresignaler.

Sund faglig magt

» Reflektér over følelser og reaktioner i pressede situationer » Erkend personlig og faglig afmagt i situationerne » Søg sparring hos kolleger » Socialpædagogisk udredning af årsagerne til afmagten – hvad ligger bag dine egne, borgerens eller de pårørendes handlinger? » Fælles faglig løsning af de svære situationer

KILDE: DORTHE BIRKMOSE

For også kollegerne følte afmagt. De ville også gerne lindres for deres ubehag.

Afvisninger blev hverdag

Derfor tog forrælsen fart. Personalet afviste moren, var korte for hovedet og brugte et hårdt toneleje, når de endelig talte sammen. De undlod at give hende øjenkontakt under samtaler – og ignorerede telefonopkald og e-mails.

Sammen fortalte de negative historier om moren. Grinede af hende. Og sammen fortalte de positive historier om, hvor dygtige og faglige de selv var. Gentagelserne gjorde det almindeligt. Og de brugte faglige begreber til at legitimere og bortforklare deres uacceptable adfærd. I virkeligheden var det jo blot at >>>

Dorthe Birkmose

Uddannet psykolog i 2001.

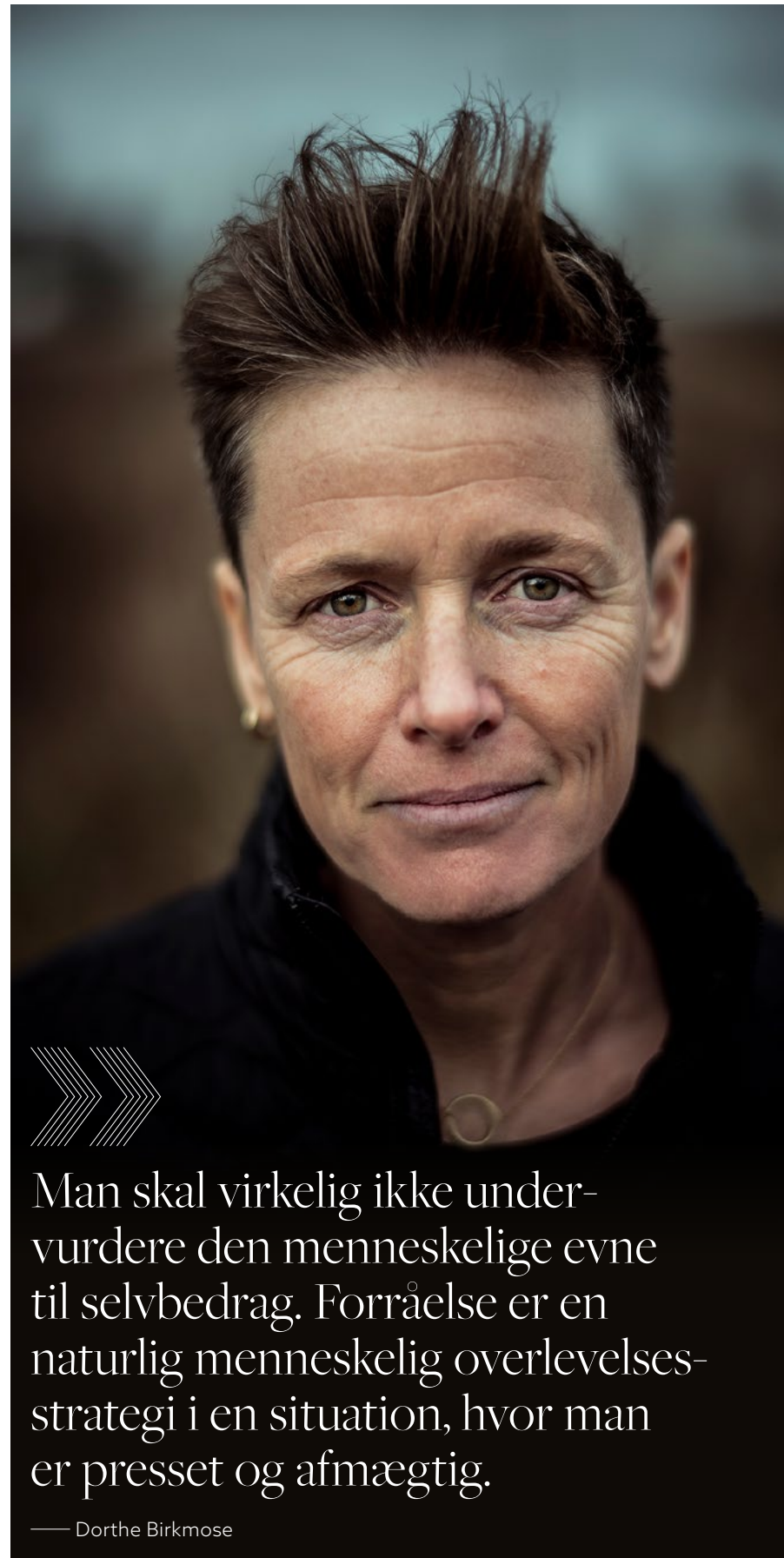
Arbejdet som neuropsykolog i bo- og beskæftigelses-tilbud, hjerneskaderådgivning og privathospital.

Ekstern lektor på Den Neuropædagogiske Efteruddannelse på UC Lillebælt og Filadelfia.

I dag selvstændig psykolog, supervisor og foredragsholder.

Forfatter til bogen 'Når gode mennesker handler ondt'.

Fik sit gennembrud som 'forråelsesekspert' i offentligheden i 2007 med TV 2-dokumentaren om bl.a. Strandvænget.

Man skal virkelig ikke undervurdere den menneskelige evne til selvbedrag. Forråelse er en naturlig menneskelig overlevelsesstrategi i en situation, hvor man er presset og afmægtig.

— Dorthe Birkmose

sætte grænser, når man afviste moren, var der en kollega, der foreslog.

Det var 'hjælp-til-selvhjælp', kunne man sige. Faktisk rehabilitering, nu man tænkte over det. Og det er jo vigtigt. Så logikken blev, at kollegerne gjorde deres arbejde godt ved at afvise moren. Forråelsen havde nu virkelig godt fat.

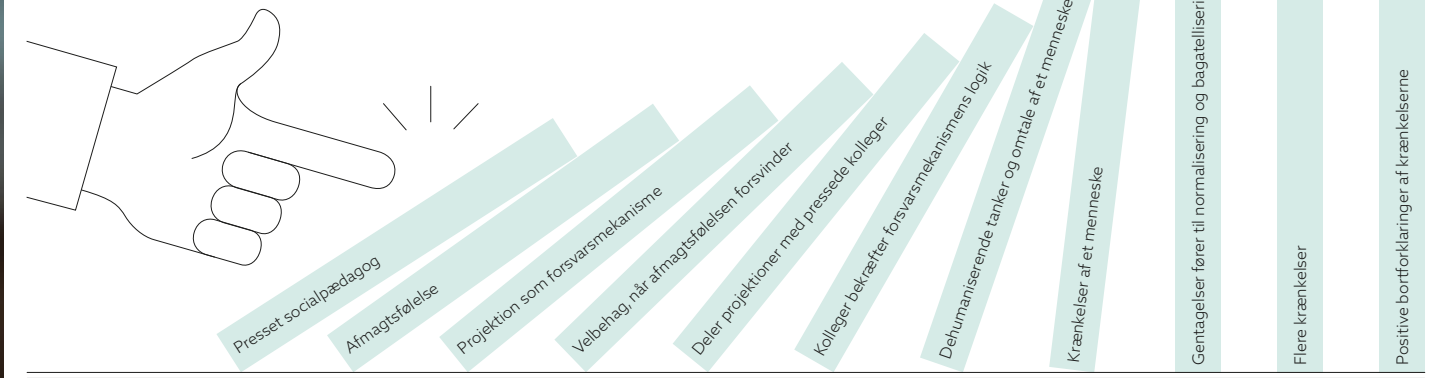
– Værdier er hver dag til forhandling på arbejdspladsen. Og det er ikke de værdier, vi skriver ned og hænger op, men dem, som forhandles mellem mennesker på en næsten umærkelig måde. Det er, når man i grupperne drøfter, hvad der er gangbart, og hvad der ikke er gangbart, at værdierne skabes. Og i mit tilfælde blev vores værdi i en periode, at 'når vi afviser andre, så er vi dygtige'. Men når værdierne skrider på den måde, så kan forråelsen virkelig tage fart, siger Dorthe Birkmose.

Ondskabens psykologi

Men hvorfor var der dog ingen, der standsede det? tænker man. Forklaringen er ifølge Dorthe Birkmose bl.a., at det er så vanskeligt at italesætte det, når værdierne begynder at skride på en arbejdsplads.

– Mennesket oplever stærkere motivation af at være social og føle sig accepteret i et fællesskab end at handle i overensstemmelse med egen moral. Det er den vigtigste læresætning fra ondskabens psykologi. Mennesket er mere socialt end moralsk. Moralsk vidste jeg jo godt, at det er sygt at ignorere et andet menneske. Alligevel var det vigtigere for mig at være en del af gruppen end at forsvare min moral, forklarer hun.

Sådan opstår forråelse på en arbejdsplads

Forståelse
Fagligheden er den sunde magt, der kan bekæmpe de afmagtsfølelser, der kan føre til forråelse. Og grundstenen i fagligheden er at ville forstå det menneske, man står over for.

Og det fører til den sidste følelse, som forråelsen skabte hos Dorthe Birkmose. For hvor hun forbavsende længe mest følte velbehag, er skam i dag den altoverskyggende følelse.

– Når jeg fortæller om min oplevelse, er det med stor skam og meget skyld. Der var ingen happy end på min historie desværre. Alle blev slidt i stykker. Moren blev slidt op af alle de krænkelser og betaler en høj pris. Sønnen betaler også en høj pris. Jeg selv blev revet op indefra, fordi jeg godt kunne mærke, det var forkert at handle sådan. Men jeg fortsatte, fordi jeg gerne ville være god nok, robust nok og anerkendes for det af de andre. Forråelsen galvaniserer en indefra, så man ikke mærker noget som helst. Man har ikke en eneste sygedag, selvom det, der foregår, er sygt, siger hun.

Forråelse sker kollektivt

Når forråelse opstår, går forsvarsmekanismerne typisk i gang hos den enkelte. Men det er vigtigt at forstå, at forråelsen er et kollektivt problem, lyder det fra Dorthe Birkmose.

– Alle, der har vidst, set eller opsnappet noget, har et medansvar. Men vi skal have noget dybde på vores tænkning i stedet for at pege fingre. Forråelse har jo altid en forhistorie og nogle logiske årsagssammenhænge, som har ført til, at så mange mennesker kan fare vild, siger hun.

Derfor skal løsningen også være kollektiv.

– Der er ingen quick fixes. Afmagtsfølelse er en del af jobbet, og derfor vil der altid være en risiko for forråelse. Men der findes løsninger. De løsninger skal vi finde i fællesskab, og det vil aldrig være den samme løsning, da den konkrete løsning afhænger af årsagerne til forråelsen hos den givne personalegruppe i netop denne situation på dette tidspunkt, siger hun.

Men for at kunne gøre noget ved forråelsen på en arbejdsplads skal man i første omgang kunne få øje på forråelsen – og man skal ikke mindst turde se det hos sig selv. Og ifølge Dorthe Birkmose er der nogle konkrete faresignaler, man kan holde øje med. Det er fx, hvis man bliver mere irriteret, har et negativt sprogbrug – eller føler trang til at styre andres adfærd (se flere faresignaler i boksen på side 11).

– Vi mennesker prøver at kommunikere, hvad der er på færde hos os. Men vi er også afhængige af, at der er nogle, der kan høre det. Når jeg taler nedsættende om andre, så har jeg brug for en, der kan høre min forpintethed og afmagt, og så skal vedkommende svare mig med dybde. Ikke bare behandle symptomet ved at bede mig om et andet sprogbrug. Men ved at forstå årsagerne til symptomet, siger Dorthe Birkmose.

Den sunde magt

Der findes nemlig alternativer til forråelsen. Afmagt skal behandles med sund magt. Sund faglig magt.

– Det er breddefagligheden – den faglighed, der i bund og grund handler om at forstå og hjælpe. Selve grundstenen i al pædagogik. Alle mennesker har brug for at blive forstået, og det ligger der en sund magt i. Det handler om vores egen evne til at mentalisere – og vores evne og vilje til at ville forstå borgere, pårørende, ledelse og kolleger, siger hun.

Alle har prøvet at møde et menneske, som man ikke forstår, og socialpædagoger har helt sikkert mødt mange borgere, der var svære at forstå. Men den faglige tilgang er at blive ved med at prøve. Det er det eneste alternativ til forråelse, lyder det med eftertryk fra Dorthe Birkmose:

– Den ultimative magt for en professionel ligger i at gøre en reel forskel for et andet menneske. At forstå et menneske, der ikke er blevet forstået før. At hjælpe et menneske. ×

9 MÅDER

at undgå nakke- og skuldersmerter på

Løft, skub, træk og uhensigtsmæssige stillinger på arbejdet giver mange skulder- og nakkesmerter. Her får du 9 simple øvelser, som kan afhjælpe eller forebygge smerter

TEKST KIM SELSØ, JOURNALIST OG FYSIOTERAPEUT

DET GÆLDER for alle øvelserne, at musklerne gerne må føles spændte og ømme, men det må ikke gøre ondt. Hvis du er i tvivl, så kontakt altid din læge eller fysioterapeut. ×

1 Rul med hovedet

Rul hovedet rundt i en blød bue fra venstre mod højre og tilbage. Gentag 10 gange.

2 Rul med skuldrene

Rul med skuldrene 10 gange fremad – og 10 gange bagud.

3 Lav dobbelthage

Træn en hensigtsmæssig holdning i nakken ved at lave dobbelthage, mens du kigger lige frem uden at bøje hovedet. Træk hagen ind, og hold stillingen i 5-10 sekunder. Gentag 3 gange.

4 Kig til siderne

Drej hovedet mod venstre, så du mærker et behageligt stræk i modsatte side. Hold strækket i 30 sekunder, og skift side. Husk at rette ryggen og skyde brystet frem imens.

5 Hæld vand ud af ørerne

Hold hænderne strakt på ryggen, slap af i skuldrene, og sænk øret ned mod den ene skulder, så du mærker et behageligt stræk i modsatte side. Pas på, at du ikke vipper i modsatte skulder. Hold strækket 30 sekunder, og skift side.

6 Bøj nakken

Ret ryggen, skyd brystet frem, og bøj hovedet forover, så du mærker et behageligt stræk i nakken. Placer begge hænder på hovedet, og træk forsigtigt ned mod brystet, således at strækket øges. Hold stillingen i 30 sekunder.

7 Skulderblade med elastik

Brug en træningselastik. Den skal være tilpas stram, så den giver modstand, når du holder den ud foran dig i strakte arme. Stil dig med en hoftes bredde mellem fødderne. Ret ryggen, og skyd brystet frem. Hold denne stilling under hele øvelsen. Stå med elastikken i hænderne og armene strakt ned langs siden, så du kan mærke, at elastikken giver modstand. Før nu armene fremefter i roligt og kontrolleret tempo op til skulderhøjde og ned igen, samtidig med at elastikken vibreres under hele øvelsen. Gentag 10 gange.

8 Rotation med elastik

Fastgør den ene ende af træningselastikken i navlehøjde på et dørhåndtag eller lignende, og hold fast i den anden ende med din ene hånd. Stå med siden til og en vinkel på 90 grader i albuen, der holdes tæt ind til kroppen. Drej albuen langsomt udad i en roterende bevægelse væk fra kroppen, så elastikken strammes. Lav 20 gentagelser. Skift arm. Vend dig rundt, og lav den samme øvelse med begge arme, hvor du nu roterer den anden vej – altså indad. Gentag 20 gange.

9 Sideløft med elastik

Fastgør elastikken under fødderne, så du holder elastikkens ender i hænderne. Hold fast, så håndfladerne vender ind mod kroppen, og stå med armene ned langs siden. Løft armene samtidig i en bue ud til siderne, så elastikken strammes. Stands omkring skulderhøjde, og sænk armene langsomt og kontrolleret igen. Gentag 20 gange.

Om Kim Selsø

- Er uddannet journalist og fysioterapeut
- Arbejder som fysioterapeut i Quick Care
- Rådgiver om motion, stress og mental sundhed på hjemmesiden Stressfar.dk

Livslinien har brug for flere socialpædagoger

til selvmordsforebyggende rådgivning - erfarne eller under uddannelse

Vi har 250 engagerede rådgivere, som er i kontakt med mere end 16.000 mennesker årligt. På Livslinien er du med til at gøre en forskel for mennesker med selvmordstanker eller i anden alvorlig krise.

Du kan læse mere og ansøge på vores hjemmeside livslinien.dk

Livslinien

Ønsker du at rådgive

- mennesker med selvmordstanker
- deres pårørende og efterladte
- mennesker i krise
- og samtidig bruge din faglige nysgerrighed til at kvalificere dig og få relevant erfaring på dit CV?

Så kan vi tilbyde

- en solid grunduddannelse i selvmordsforebyggende rådgivning
- løbende supervision og videreuddannelse
- sparring med fagpersonale efter hver vagt
- et miljø med højt fagligt niveau og tværfagligt fællesskab

Vi forventer, at du

- er ansvarsfuld og engagerer dig i arbejdet
- har relevant praksiserfaring samt psykologisk, social- eller sundhedsfaglig baggrund eller anden erfaring med professionelle samtaler
- i gennemsnit kan afsætte 12 timer om måneden til
  - vagter i rådgivningen
  - supervision og holdmøder

Passer dette på dig, og bor du på Sjælland, ser vi meget gerne din ansøgning. Ansøgningsfrist den 18. februar 2020

DANSKE TERAPIHUNDE

UDDANNELSE OG TRÆNING AF PROFESSIONELLE TERAPIHUNDEFØRER

Rigtig mange mennesker oplever hver dag følelsen af nærvær og de stresslindrende fordele det er at være sammen med sin hund. Det er videnskabeligt bevist at hunde har sundhedsmæssige fordele såvel fysisk som psykisk. Professionelt uddannede terapihunde er en måde, hvor mennesker med fysiske eller psykiske udfordringer kan få glæde af de store fordele som en uddannet terapihund giver.

Et uddannet terapihundeteam kan indgå som et supplement til en behandling eller arbejde selvstændigt.

DER ER BRUG FOR PROFESSIONELT UDDANNEDE TERAPIHUNDEFØRER

Det kræver ikke en speciel uddannelse for at begynde på uddannelsen til terapihundefører, men det kræver at du har lyst til at træne målrettet med din hund til professionelt at blive terapihund.

Du kan i forvejen have en faglig uddannelse bag dig, hvor du arbejder med mennesker med særlige behov, enten fysiske eller psykiske. Du kan være lærer, specialpædagog, psykolog eller noget helt andet. At blive en god terapihundefører er meget mere end hundetræning og hos Danske Terapihunde uddanner vi "Teams" som efter uddannelse er i stand til professionelt at udfører målbart hundeterapi.

Læs mere om uddannelsen på: dansketerapihunde.dk

Kontakt professionel hundetræner Betina Hofmann på tlf. 3065 4749
Opstart næste hold marts 2020

HVORFOR SKAL DER UDDANNES TERAPIHUNDEFØRER PÅ DANSKE INSTITUTIONER

Der skal uddannes terapihundefører på de danske institutioner for at drage nytte af de mange sundhedsmæssige fordele og for at opnå gode faglige resultater.

- Det er hundeterapi når en hund bruges til at få børn, der lider af skoleværing, til at genoptage deres skoleforløb.
- Når der på skolen etableres specialtilrettet læringsforløb til børn med indlæringsvanskeligheder.
- Når en hund får en person med demens, til at stå op af sin seng og gå op og ned ad gangen sammen med hunden.
- Når terapihunden hjælper personer med empati lidelser.
- Når terapihunden er en motiverende forstærker til fysisk aktivitet.
- Når terapihunden hjælper med at løse og træne kognitive og ergoterapeutiske opgaver.

Se mange flere eksempler på: dansketerapihunde.dk

Pædagoguddannelsen ruster ikke de studerende til arbejdet som socialpædagog

For meget fokus på normalområdet – og alt for lidt tid til den socialpædagogiske faglighed. Sådan lyder skudsmålet for pædagoguddannelsen fra studerende og fagfolk. **Socialpædagogikken skal have et massivt løft**, hvis uddannelsen skal ruste fremtidens socialpædagoger til arbejdsmarkedet

Virkelighed
Socialpædagog Caroline Frechsen oplever, at nyuddannede konfronteres med et noget mere kaotisk arbejdsliv end det, lærebøgerne anviser.

TEKST MALENE DREYER // FOTO SOFIA BUSK & SØREN KJELDGAARD

Pædagoguddannelsen

Uddannelsen er en **enhedsuddannelse** – og uanset hvilket speciale man vælger, bliver man professionsbachelor som pædagog.

De studerende **arbejder via kompetencemål frem for fagbeskrivelser, læseplaner og pensumlister**. Dvs. i stedet for at sige: 'Hvad skal du lære?', hedder det på pædagoguddannelsen: 'Hvad skal du kunne?'

FAKTA ER, AT ...
tre ud af fire pædagogstuderende er kvinder.

NÅR SOCIALPÆDAGOG Caroline Frechsen tager imod en nyuddannet kollega på sin arbejdsplads, er det både med glæde og bekymring. Glæde, fordi de nyuddannede ofte kommer fulde af energi og entusiasme og glæder sig til at komme i gang med at bruge sig selv i det nye job. Bekymring, fordi opgaven med at uddanne den nye medarbejder for alvor først begynder nu.

– De unge er meget idealistiske og ivrige, men de er ikke særlig godt forberedt på, hvad det er for en virkelighed, de skal ud og møde. En virkelighed, hvor borgerne ikke passer til de teorier og metoder, de har lært. Og en virkelighed, hvor man skal have mange bolde i luften og løbe stærkt, si-

ger Caroline Frechsen, som arbejder på Kollegiet Rytterkasernen i Odense med borgere med et fysisk handicap, der har brug for hjælp og støtte.

Savner grundlæggende viden

Hun oplever, at de nyuddannede bliver konfronteret med et arbejdsliv, som er noget mere kaotisk end det, lærebøgerne anviser.

– De har meget fagligt med sig, som de gerne vil ud og bruge her og nu. Men relationsarbejdet tager tid – og borgerne er ofte skæve i forhold til det, de studerende har lært. Hvordan forholder man sig fx til en borger, som ryger hash? Hvordan forstår man et menneske, som har et funktionsniveau som et barn, men en krop og en livserfa-

FAKTA ER, AT ...
næsten halvdelen af de pædagogstuderende er mellem 20 og 24 år.

ring som den 50-årige mand, han også er?

Erfaringen kan man naturligvis ikke få på en uddannelse, der varer tre og et halvt år. Men Caroline Frechsen ville ønske, at de studerende havde mere med i bagagen om vilkårene på det socialpædagogiske område. Bl.a. viden om helt grundlæggende elementer i det socialpædagogiske arbejde som personlig hygiejne, medicinbehandling og forflytning. For når de nyuddannede mangler konkret

viden, må de erfarne kolleger tage mere over.

– Der ligger et større ansvar på mig, hvis jeg er på vagt med en nyuddannet. Man beskytter dem nok lidt, siger Caroline Frechsen.

Bekymrede ledere

Hun står langt fra alene med oplevelsen af, at de nyuddannede pædagoger ikke er tilstrækkeligt rustet til det socialpædagogiske arbejdsmarked. Både fra fagfolk, ledere og studerende lyder kritik

af, at uddannelsen har alt for lidt fokus på det socialpædagogiske.

Hele 84 pct. mener, at de nyuddannede socialpædagoger mangler viden. Det viser en undersøgelse, som Epinion har gennemført blandt socialpædagogiske ledere i efteråret 2019. Ifølge lederne i undersøgelsen halter det med viden inden for en række områder. Bl.a. ved de nyuddannede ikke nok om konfliktbehandling, magtanvendelse, socialpædagogiske metoder og pårørendesamarbejde. >>>

1900-TALLET

Pædagoguddannelsen set i bakspejlet

Fem selvstændige uddannelser samles: børnehavelærerinde, fritidshjems lærer, medarbejder ved børneforplejning, barneplejerske samt plejer/plejerske ved åndssvageforplejning.

1904 OG 1906

kommer de to første seminarier, Frøbelseminariet og Frøbel-Højskolen.

Og spørger man de studerende selv, er det i høj grad vikarjob og anden erhvervs erfaring, de trækker på, når de kommer ud i den socialpædagogiske verden, fortæller 23-årige Andreas Genefke Larsen, som læser på den social- og specialpædagogiske linje på pædagoguddannelsen i København.

– Jeg synes ikke, jeg er blevet rustet til socialpsykiatrien på uddannelsen. Det er kun de seneste to måneder, jeg har været på specialiseringen, og på grundforløbet ligger 90 pct. af fokus på normalområdet, siger Andreas Genefke Larsen, som netop har påbegyndt sin første lange praktik i socialpsykiatrien.

– Havde det ikke været for min fortid med frivilligt arbejde inden for området, ville det være en meget stor mundfuld at skulle indgå i normeringen som praktikant. For uddannelsen har indtil nu stort set intet givet mig i forhold til at skulle møde udfordringerne på det sociale område.

Savner værktøjer

Selvom pædagoguddannelsen i 2014 blev udviklet med en special- og socialpædagogisk specialiseringsdel efter at have været én fælles uddannelse siden 1992, er der stadig alt for lidt tid på studiet til at få indsigt i socialpædagogikkens særlige vilkår. De studerende bliver ganske enkelt ikke klædt godt nok på til arbejdet som socialpædagog, lyder

det også fra Anna Falkenberg fra Herning, som er i gang med sin bacheloropgave på VIA University College.

Selvom hun snart er færdig med studiet, er det ikke på uddannelsen, hun har hentet redskaberne til at fungere i jobbet som socialpædagog på et tilbud for mennesker med autismespektrumforstyrrelser.

– Vi har ikke haft noget om autisme, sygdomshistorie eller undervisning i de diagnoser, vi kan komme ud og arbejde med. Det har jeg savnet. Det er rart at vide mere om, hvad det er, vi har at gøre med, og hvordan man tackler det. Det har jeg så lært i praksis ude på praktikstedet – ikke på studiet, siger hun.

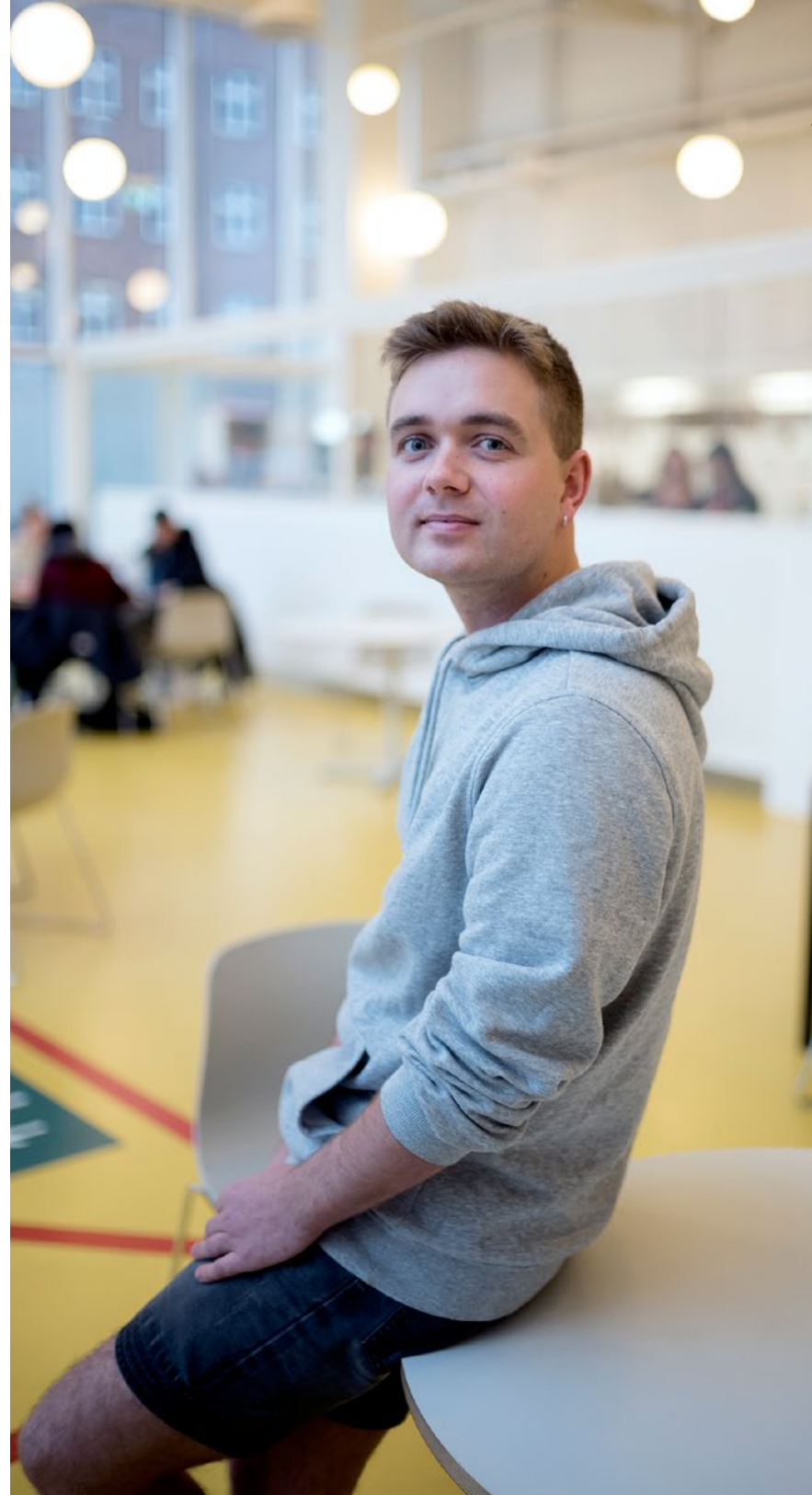
Mere kropslighed

Anna Falkenberg efterlyser meget mere kropslighed i uddannelsen. Mere leg og fysisk udforskning, så erfaringerne kommer ind i kroppen og ikke kun er ord til hovedet.

For hvordan føles det egentlig at blive madet? Eller forflyttet? Nogle af de ting, som de borgere, hun skal ud og arbejde med, udsættes for dagligt.

– Jeg kan godt mangle, at vi prøver den slags ting selv, så man kan få oplevelsen af det og mærke det på egen krop.

I det hele taget efterlyser hun mere 'learning by doing' i pædagoguddannelsen. >>>

Specialisering
Som studerende oplever Andreas Genefke Larsen ikke, at han er blevet rustet godt nok til at arbejde i fx socialpsykiatrien.

FAKTA ER, AT ...
i 1998 havde den studerende 40 timers vejledning til bacheloropgaven – i 2012 var der 16 timers vejledning.

FAKTA ER, AT ...
pædagoguddannelsen de seneste mange år har været landets mest søgte uddannelse.

Ministeren:

Pædagoger fortjener en bedre uddannelse end den, vi har i dag

Ane Halsboe-Jørgensen (S), uddannelses- og forskningsminister

Hvad står øverst på din ønskeliste i forhold til uddannelsen?

Med den forestående evaluering, som vi sætter i gang i det nye år, glæder jeg mig til at dykke ned i, hvad der virker – og hvad der ikke virker i den nuværende uddannelse. Pædagoger fortjener en bedre uddannelse end den, vi har i dag. Det betyder bl.a., at vi skal have kigget på, om der er timer nok på uddannelsen, om de studerende har nok tid med en underviser, om kvaliteten af praktikken er god nok – ligesom vi også skal have kigget på, hvordan de tre specialiseringer bliver vægtet i løbet af uddannelsen. Men det er en hårfin balance, hvor vi ikke må tale pædagoguddannelsen ned. Vi skal derimod hæve anseelsen og respekten for den pædagogiske faglighed.

Hvad kunne et konkret tiltag være til at forbedre uddannelsen?

Vi skal huske på, at en nyuddannet ikke skal kunne alt. Men de skal kunne mere, end de kan i dag. Mit indtryk er, at vi har brug for at kigge på praktikken og kvaliteten af den. Jeg er i god dialog med både KL og de øvrige

regionale og kommunale kræfter i forhold til, at de skal se sig selv som meduddannere. Det er jo katastrofalt, hvis praktikdelen, som udgør en stor del af studiet, ikke er god nok. Praktikken er et vigtigt greb i forhold til at sikre, at vores nyuddannede er bedre rustet til de job, de skal ud i. Men vi skal også tage en diskussion med hinanden om, hvordan vi efterfølgende har mulighed for at bygge oven på rent fagligt med fx forskellige diplomuddannelser. Og det må meget gerne ske i samarbejde med arbejdspladserne, så vi efteruddanner pædagoger ud fra, hvad der reelt er brug for ude på arbejdspladserne.

Hvordan skal regeringens ekstra bevillinger til pædagoguddannelsen gøre en forskel?

Pædagoguddannelsen er over en årrække blevet udsultet – og det bekymrer mig. Der har været alt for lidt fokus på, hvor vigtig den pædagogiske faglighed er – og det er uanset, om vi taler om de allermest udsatte arbejdsmarkeder. Derfor har vi nu bevilget ca. 170 mio. kr. over de næste fire år. For dels har pædagoguddannel-

sen brug for en saltvandsindsprøjtning – dels vil vi gerne sende et signal om, at vi fra regeringens side bakker fuldt op om en vigtig og helt uundværlig faggruppe.

Hvad siger du til idéen om en selvstændig socialpædagoguddannelse?

Jeg tror, vi vinder ved at have de tre specialiseringer samlet i én uddannelse. Det kan godt være, at den pædagogiske værktøjskasse afviger, alt efter om det er et vuggestuebarn eller en anbragt voksen, du har med at gøre. Men der er også overlap. Og der er en pædagogisk grundfaglighed, som skal være et stærkt fundament for alle pædagoger på tværs af de tre specialiseringer. Den grundfaglighed skal styrkes. Men jeg vil meget gerne diskutere, om den måde, vi gør det på i dag, er god nok. Og jeg er naturligvis lydhør, når I har arbejdsgivere, der skal ansætte socialpædagoger, og som ikke synes, at deres faglighed er tung nok. Selvfølgelig lytter jeg til det som minister. Men mit udgangspunkt vil være at give uddannelsen et løft inden for det fælles fag. X

– Pædagogik er et rigtig praktikerfag, hvor man sætter sig selv i spil. Jeg mangler, at man leger lidt mere. Vi sidder meget ned og får noget ind i hovedet, som vi så selv skal oversætte til at kunne bruge det i praksis.

At sætte sig selv i spil er også et nøgleord for Andreas Genefke Larsen. Han savner mere ping-pong mellem de studerende indbyrdes – og mellem studerende og undervisere.

– Vi har mange relativt uinteressante forelæsninger for op mod 100 studerende på én gang. Det er envejskommunikation, hvor underviseren læser op fra PowerPoints. Jeg savner mere holdundervisning, hvor vi udfordrer hinanden.

Stærkere kobling

En tættere sammenhæng mellem studie og praktikforløb og i det hele taget en tættere kobling mellem skole og virkeligheden er noget af det, Anna Falkenberg efterlyser. Som fx dengang en underviser tog holdet med til Aarhus på en såkaldt poverty walk, hvor tidligere stofmisbrugere og hjemløse viste rundt og fortalte deres historier. Det var et højdepunkt i uddannelsen.

– Det var vildt inspirerende. Jeg synes, vi skal meget mere ud af huset og opleve noget, man ikke nødvendigvis møder ellers. Jeg kunne godt tænke mig en bedre forbindelse mellem praktik og un-

FAKTA ER, AT ...
i 2015 søgte i alt 7.205 ind på pædagoguddannelsen. I 2019 var tallet faldet til 5.956.

FAKTA ER, AT ...
i perioden fra 1995 til 2016 er taksten til undervisning faldet med godt 20 pct., så der i 2016 var ca. 12.000 kr. mindre årligt til at uddanne en enkelt pædagogstuderende.

Sammenhæng Pædagogstuderende Anna Falkenberg efterlyser en bedre forbindelse mellem undervisningen på studiet og praktikforløbene.

dervisning, så praktikstederne ved, hvad vi bliver undervist i – og så skolen ved, hvad der foregår ude på praktikstedet.

Virkeligheden overrasker

På det socialpsykiatriske botilbud i Lejre Kommune Solvang deler socialpædagog og praktikvejleder Sila Henvig oplevelsen af, at de

studerende ikke er tilstrækkeligt klædt på til den socialpædagogiske virkelighed.

– Det er helt tydeligt, at de studerende, vi får ud i praktik i disse år, bliver meget overraskede over den virkelighed, de møder. Med borgere, som har nogle virkelig komplekse diagnoser, og som kan være udadreagerende og vold-

somme – og som er plejekrævende. Den virkelighed er de studerende på ingen måde klædt på til, siger hun.

Sila Henvig ser gerne, at praksis inddrages langt mere på studiet – og hun ønsker sig en mere målrettet specialisering. For mange af de studerende, der har været i praktik på Solvang, har været »»

Eksperten:

Uddannelsen har brug for mere tid og bedre betingelser

Tim Vikær Andersen, lektor og faglig leder i social- og specialpædagogik på Københavns Professionshøjskole

Hvad står øverst på din ønskeliste for en bedre pædagoguddannelse?

Flere undervisningstimer og vejledningstimer – vi har for lidt tid til alt det stof, vi har. Genindførelse af fag, hvor de studerende introduceres til teori, begreber og metode. I dag er fagene forsvundet, og undervisningen er mere som et kludetæppe af forløb, hvor jeg savner en faglig systematik. Og så bør det første studieår – fællesdelen inden specialisering – sætte mere fokus på det specialiserede socialområde. Mange studerende oplever desværre, at det primært er det almene område, som de introduceres til.

Hvorfor er det ikke tilstrækkeligt med den specialisering, uddannelsen har haft siden 2014?

Pædagoguddannelsen er og skal først og fremmest være en uddannelse rettet mod den praksis, der venter efter uddannelsen. Og den er meget anderledes i socialpædagogikken end i dagtilbuds- og skolefritids-pædagogikken. Med specialiseringen i 2014 er det reelt kun praktikken, der er udvidet i forhold til før. Vi savner stadig undervisning målrettet det specialiserede socialområde. Vi har behov for plads til ordentlig fordybelse i den komplekse social- og specialpædagogiske virkelighed, der beskæftiger sig med mennesker fra vugge til krukke, som har mange forskellige og

komplekse behov og udfordringer. Det kræver, at uddannelsen har tid og rammer til at sætte en både dyb og kompleks viden i spil i forhold til de mange forskelligartede og specialiserede målgrupper og tilbud inden for det specialiserede socialområde.

Hvad mangler der på den specialiserede del af uddannelsen?

Jeg synes, vi gør det rigtig godt under de betingelser, vi har. Men vi skal bl.a. blive bedre til at inddrage den professionspraksis, der venter de studerende. De senere år er der kommet mange nye målgrupper, nye former for tilbud, nye metoder – og nye former for samarbejder med fx civilsamfundet og pårørende. Samtidig har vi at gøre med en anden lovgivning inden for specialområdet med fx konventioner, serviceloven, retssikkerhedsloven og beskæftigelsesloven. Og ikke mindst er der nye vigtige praksisser og begreber om noget så forskelligartet som velfærdsteknologi, dokumentation, konflikthåndtering og medicin håndtering. Alt sammen noget, som de studerende skal holde sig til og lære om. Her har uddannelsen en gang imellem svært ved at følge med. Vi har ganske enkelt ikke tid og betingelser til at sikre, at de studerende kan arbejde i dybden med den praksis, der er i spil i professionsfeltet. X

1976

får pædagoguddannelsen to spor – hhv. børnehave-/fritidspædagogseminarier og socialpædagogiske seminarier.

1991

samles de to spor til én fælles uddannelse, som får titlen pædagog og placeres i Undervisningsministeriet. Uddannelsen udvides fra tre til tre og et halvt år.

2001

indordnes pædagoguddannelsen i det videregående uddannelsessystem med betegnelsen professionsbachelor.

Praksis
Som socialpædagog og praktikvejleder ser Sila Henvig gerne, at praksis inddrages langt mere på studiet.

noget chokeret over den hverdag og de arbejdsopgaver, de mødte i psykiatrien:

– Det er, som om de bliver overraskede over, at socialpædagogisk arbejde ikke kun handler om at møde mennesket og sætte sig ned og tale sammen. Det handler også

Formanden:

Der er brug for en selvstændig socialpædagoguddannelse

Benny Andersen, forbundsformand Socialpædagogerne

Hvad står øverst på din ønskeliste i forhold til uddannelsen?

Mit helt store ønske er at få en selvstændig socialpædagoguddannelse. Det er ikke de samme kompetencer og den samme faglighed, man skal bruge, når man arbejder med børnehavebørn – som hvis man arbejder med fx domfældte udviklingshæmmede. Derfor bør vi bruge alle tre og et halvt år på at uddanne kompetente og højt kvalificerede socialpædagoger, der både kan deres socialpædagogiske teori og kender de mest gængse metoder – og som rustes fagligt til at møde den virkelighed, de skal arbejde i. Når politikerne siger, at vi skal have verdens bedste it-uddannelse og verdens bedste uddannelse, når det handler om skole, sundhed og dagtilbudsområdet – ja, så undrer det mig da, at de ikke råber tilsvarende højt om, at vi skal have verdens bedste uddannelse, når det gælder de medarbejdere, som skal tage hånd om de allermost udsatte i vores samfund.

Hvad mangler uddannelsen?

Vi har for nylig spurgt vores ledere – og her svarer mere end to ud af tre, at fagligheden bør få et løft hos fremtidens nyuddannede

socialpædagoger. Helt konkret peger de på, at nyuddannede socialpædagoger savner viden om bl.a. konflikthåndtering, magtændelse, medicin håndtering, pårørendesamarbejde og dokumentation – og mangler kompetencer inden for vigtige områder som fx autismespektrumforstyrrelser, ADHD eller psykiatriske diagnoser. Det specialiserede socialområde er blevet langt mere komplekst de senere år, men desværre bliver de studerende ikke uddannet til fagligt at matche den udvikling.

Hvad nu hvis ikke der etableres en særskilt socialpædagoguddannelse?

At uddannelsen tilføres flere penge, vil forhåbentlig betyde flere timer og bedre undervisning. Men hvis ikke man politisk prioriterer, at også den specialiserede uddannelse skal have tre og et halvt år, så kunne man som minimum ændre basisdelen, så de studerende allerede efter et halvt år spores ind på special- og socialpædagogikken. For der er hårdt brug for, at de tidligere i uddannelsen bliver introduceret til den værktøjskasse, som socialpædagogikken bygger på. X

FAKTA ER, AT ...
ca. hver fjerde ikke gennemfører pædagogstudiet inden for fem år.

om afføring og urin, bleskift og tunge forflytninger – og om at stå over for voksne mennesker, der hører stemmer, truer dig og kalder dig nogle rigtig grimme ting.

En selvstændig uddannelse

Står det til Andreas Genefke Larsen, er der brug for en selvstændig socialpædagogisk uddannelse. Som det er i dag, fylder normalområdet for meget i betragtning af, hvor mange ting man har brug for at lære om det specialiserede område.

– Når man skal arbejde med socialpædagogik, er det ikke nok at vide noget om middelklassens

børns udvikling. Det er mere meget komplekse problemstillinger, vi møder hos de borgere, vi skal ud blandt – og det stiller krav om andre teorier og viden om dem, der skiller sig ud, siger han.

En selvstændig uddannelse kunne også skabe grobund for et stærkere fagligt studiemiljø og højne den faglige bevidsthed og stolthed blandt de studerende, mener han.

– Jeg har oplevet at gå på hold med medstuderende, som slet ikke interesserer sig for det socialpædagogiske, fordi de ved, at de skal ud i en børnehave. Og så forsøger vi at reflektere, diskutere og

udfordre hinanden, siger Andreas Genefke Larsen og understreger, at det handler om fremtidens socialpolitik:

– Vi skal sikre, at den tredjedel af de nyuddannede pædagoger, som skal ud og arbejde med fremtidens udsatte, har de fornødne kompetencer og stoler på deres egen faglighed, så vi kan løfte den vigtige opgave med at støtte samfundets mest udsatte mennesker. X

Bliv certificeret metakognitiv psykoterapeut

Danmarks eneste 4-årige uddannelse, hvor du opnår den officielle MCT-Institute-certificering som metakognitiv psykoterapeut og den officielle psykoterapeut-certificering fra Dansk Psykoterapeutforening.

- Metakognitiv terapi er en ny, effektiv og evidensbaseret terapiform med høj effekt mod stress-, angst-, depressions- og PTSD-lidelser.
- Optagelseskrav: 3-årig eller længere sundheds- eller socialfaglig uddannelse F.eks. læge, psykolog, sygeplejerske, socialrådgiver, jordmoder, pædagog o.lign.
- Uddannelsesstart 31. august 2020 i Hellerup, København.

Læs mere om uddannelsen og tilmelding på <https://cektos.nemilmeld.dk/817/>

Uddannelsesleder er psykolog Pia Callesen forfatter til bøgerne Lev Mere Tænk Mindre og Grib Livet Slip Angsten fra Politikens Forlag

Amagerbrogade 114, 1. sal
2300 København S

Kontakt Pia Callesen
Tlf. 2268 4281
pia.callesen@cektos.dk

2007

omlægges uddannelsens fag og prøver. Kun faget pædagogik bevarer sit navn.

2014

træder en ny uddannelse i kraft. Den deler sig nu i tre specialiseringer efter første studieår: Dagtilbudspædagogik, Skole- og fritidspædagogik og Social- og specialpædagogik.

2020

skal pædagoguddannelsen evalueres.

Niels Kruskov Gregersen, 63 år, socialpædagog og TR i Blomsterhusene, Gentofte Kommune – et botilbud for voksne med funktionsnedsættelse.

Jane Svejgård Pedersen, 48 år, forstander for Blomsterhusene, Gentofte Kommune, hvor der er i alt ca. 140 medarbejdere inklusive vikarer.

Jane sætter altid tid af til at snakke om vores fag

» Niels:

Det der med at sige, at ens dør altid står åben – det praktiserer Jane. Jeg kan altid lige stikke hovedet ind og få vendt, hvordan det går. For mig som TR giver det jo en stor tilfredshed, at jeg føler, jeg bliver lyttet til.

» Jane:

Det er jo en kæmpe fordel for mig som leder at have en som Niels, der er lidt mere ude på gulvet, end jeg er. Og jeg har dyb tillid til Niels. Jeg kan sige alt og snakke om alt.

» Niels:

Men det er faktisk ret sjældent, at vi snakker regler. Det er mere trivsel og faglighed, der fylder. Jane er god til at lytte og tage imod idéer både fra mig og kollegerne. Ikke mindst når det handler om, hvordan vi udfører vores arbejde.

» Jane:

Fx da Niels begejstret kom og havde optaget lyde hos en borger, hvor man kunne høre, hvornår hun var glad, og hvornår hun var ked af det. Det er da vildt spændende, og det gode eksempel kan jeg som leder bruge til at inspirere andre medarbejdere.

» Niels:

Jane er jo sådan en sjov en. Hun kan hurtigt kaste syv nye idéer op i luften, og så undervejs glemmer hun måske lige den sidste nye tanke. Men så går jeg hjem og tænker lidt over det. Og dagen efter siger jeg måske: 'Den der idé nummer tre – den kan vi godt arbejde videre med.'

» Jane:

Jeg skyder nok lidt med spredde hager, mens Niels er sådan en, der putter ting i kasser, hvor de passer ind. Og det er godt, for Niels formår at bremse mig, når jeg farer for hurtigt frem. Det er jo ikke alle, der er lige begejstrede for forandringer.

» Niels:

Fx da vi skulle fordele alle medarbejdere i en ny struktur. Der var Jane nok lidt for hurtig til at sidde på sit kontor og fordele folk. Men hun lyttede til mine overvejelser, og så fandt vi ud af at lægge puslespillet sammen og fordele vores socialpædagoger på den bedste måde.

Niels får mig til lige at tænke mig om en ekstra gang

» Jane:

Og så er det nok også en stor fordel i vores samarbejde, at vi har humor. Jeg er vild med Niels' tørre humor. Den er sådan lidt he-he ...

» Niels:

Vi er i bund og grund positive mennesker begge to. Det smitter af på hele arbejdspladsen, at vi har et konstruktivt samarbejde og hele tiden prøver at bære tingene videre på en positiv måde.

» Jane:

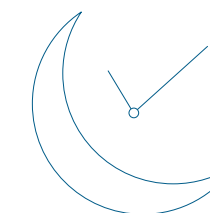
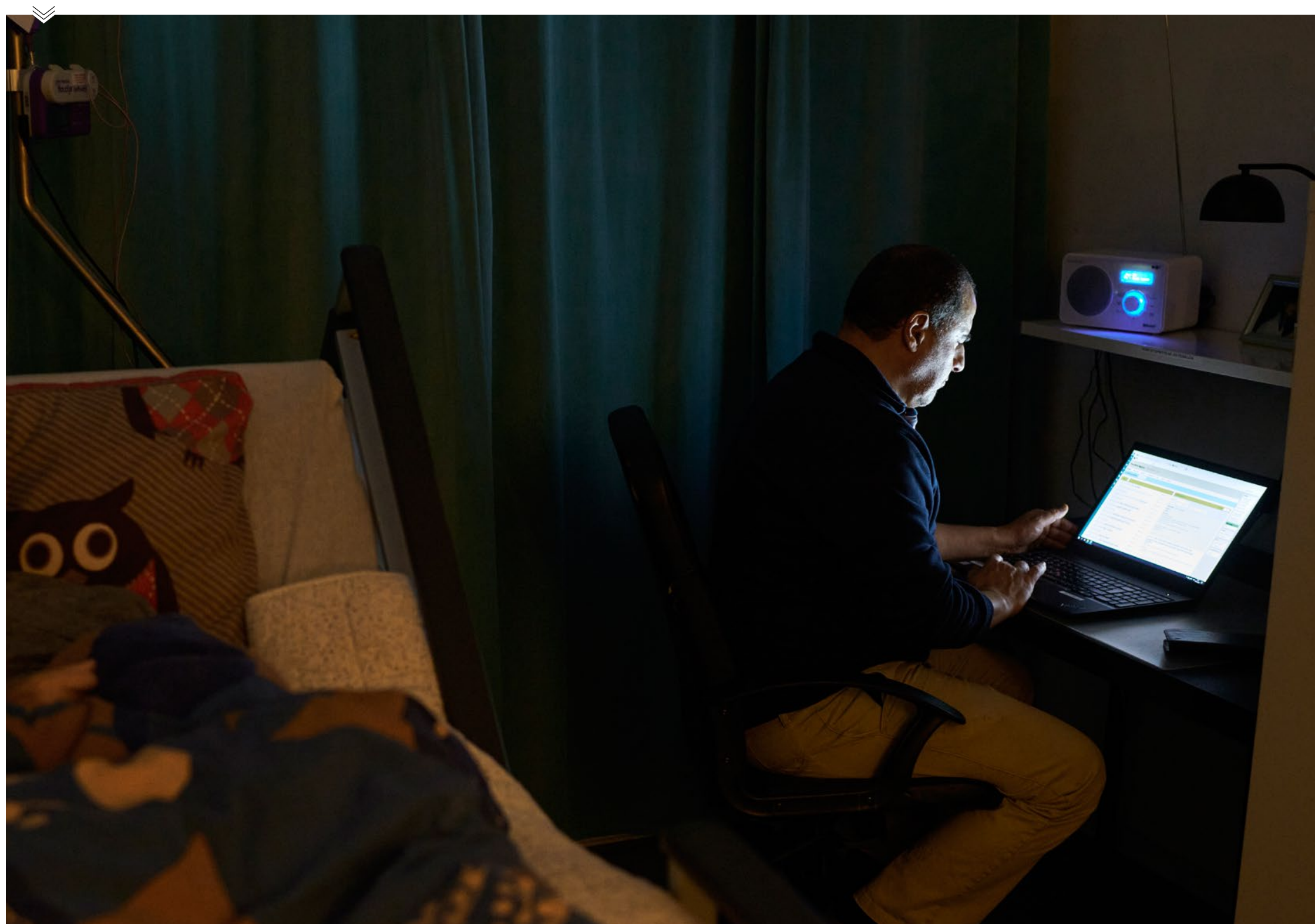
Niels præger mange af mine beslutninger. Han er ikke bange for at sige, 'hov – du kan ikke have en holdning til noget, du ikke selv er i'. Og så hjælper han mig med at finde ud af, hvordan det reelt hænger sammen.

Har du en særlig relation til en borger, kollega, din leder eller en anden i dit arbejdsliv, som du gerne vil fortælle om, så skriv til: nyhedsrum@sl.dk

23:10

Overlevering

Hassan Derras har ansvaret for i alt seks borgere på sin vagt. I nat passer han bl.a. på en borger, som netop er blevet udskrevet efter en lungebetændelse og derfor ligger i en hospitals seng. Radioens lave musik hjælper beboeren til en dybere søvn, mens Hassan Derras læser op på kollegernes overlevering. Informationen er vigtig, for dagens stemning smitter ofte af på nattens.

En nat i tryghedens tegn

På botilbuddet Lyngdal i Birkerød har flere af borgerne brug for socialpædagogisk støtte døgnet rundt. Så når mørket falder på, sikrer Katarina Jensen og Hassan Derras, at hver beboer **går en rolig nat i møde**. Måske med en berøring på kinden – eller med den sagte lyd af et summende tv

TEKST
JAKOB RAVN FJORDBO
///
FOTO
RICKY JOHN MOLLOY

21:52

Spontan personalemøde

Kort før nattevagten stikker Katarina Jensen og Hassan Derras hovederne sammen for at opdatere hinanden på, hvordan det går med beboernes døgnrytme. De to socialpædagoger har vagt på hver deres matrikel, så de har sjældent kontakt med hinanden i løbet af natten. Men opstår behovet, er ingen af dem mere end et alarmkald væk.

22:05

Toiletbesøg

Alle beboere på Lyngdal skal have hjælp med personlig hygiejne. Nogle mere end andre. Hassan Derras hjælper 56-årige Bente på toiletet mellem tre og fem gange i løbet af natten. Selvom hun ofte tisser i sengen, ønsker hun ikke at have ble på, og det respekterer personalet. Det er en lige så central del af borgernes ret til selvbestemmelse som alt andet, mener Hassan Derras.

22:07

Berøring

Berøringer på kinden og i håret skaber tryghed – og får Bente til at falde til ro. Hassan Derras taler lavmælt til hende og fortæller hende, hvad han gør. Når Bente besvarer hans bemærkning om, at det nu er tid til at sove, med et langstrakt 'jaaa', ved han, at hun er godt på vej.

00:13

Trygge lyde

Katarina Jensen har en-til-en-vagt, hvor hun udelukkende har ansvar for 23-årige Victor, der har infantil autisme. Han har sovet i tre kvarter, da hun sætter en ny Disney-film på. De svage lyde fra tv'et gør Victor tryk – og Katarina Jensen ved af erfaring, at han vågner, står op og stiger i arousal, hvis filmen stopper. Nogle gange i så høj grad, at det går ud over de fysiske omgivelser, som mærkerne bag hans hovedpude vidner om.

01:36

Forberedelse

En nattevagt er fyldt med praktiske opgaver, der sikrer morgendagens flow. Vasketøj lægges sammen, opvaskemaskinen tømmes, og badeværelset fyldes op med udstyr, så alt er klar til den følgende dag.

05:59

Rettidighed

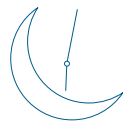
Mens Victor, der har været vågen den seneste time, ser film i sin seng, laver Katarina Jensen havregrøden klar. Der er stadig små to timer til, at hendes afløser serverer morgenmaden. Men med de rette forberedelser undgår medarbejderne de konflikter, der kan opstå, hvis han skal vente unødigt. For Victor har ligesom de fleste af Lyngdals beboere brug for helt faste morgenrutiner.

03:19

Hygiejne og ro

Nogle beboere gør selv opmærksom på, at bleen skal skiftes. Andre skal tjekkes i løbet af natten. Alting foregår med henblik på at skabe ro og tryghed, og da Hassan Derras udelukkende arbejder som nattevagt, falder flere af beboerne til ro, når de ser ham. Fordi de forbinder ham med netop nat og søvn.

06:33

Ansvar

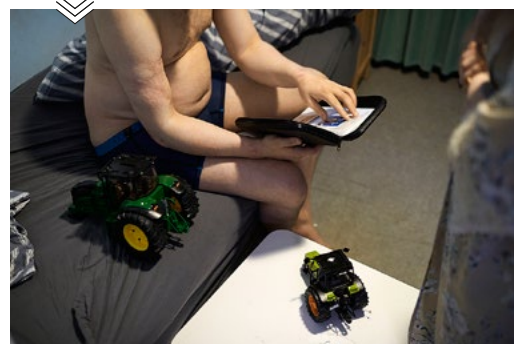
For Hassan Derras er ansvaret og selvstændigheden det bedste ved arbejdslivet som nattevagt. Han skaber tryghed og giver sin egen ro videre til beboerne, så de på den måde rustes til at mestre mest muligt om dagen. I de tidlige morgentimer sørger Hassan Derras for at give nattens erfaringer videre til de kolleger, der snart tager over.

06:02

Billedernes sprog

De fleste af Lyngdals beboere er ligesom Victor nonverbale. Kommunikationen foregår i stedet via piktogrammer, der illustrerer situationen, de er i – eller står over for. En måne for nat. En bruser for bad. Eller som her et hæfte med de specifikke film, Victor kan vælge at se. Piktogrammerne hjælper personalet til at skrue mest muligt ned for sproget, så borgerne ikke overstimuleres.

07:13

Overlap

Katarina Jensen tjekker ud efter en rolig nattevagt. Forinden har hun og Hassan Derras givet en overlevering til de kolleger, der tager over – og alle Lyngdals ansatte har holdt et fælles morgenmøde.

Individuel støtte – også om natten

Lyngdal i Birkerød er et bo- og aktivitetstilbud for 15 borgere med gennemgribende psykisk udviklingsforstyrrelse, autismespektrumforstyrrelser og lav psykisk udviklingsalder.

Fem medarbejdere er på arbejde hver nat. Tre af dem er tilknyttet en borger hver, som har behov for individuel støtte natten igennem.

To andre løser praktiske opgaver i husene og tilser de øvrige beboere løbende.

Lyngdal er en del af Den Sociale Virksomhed i Region Hovedstaden, der rummer 19 højt specialiserede bo- og behandlingstilbud.

Benyt dit PlusKort, og få rabat på din næste ferie – besøg pluskort.dk

PlusRejse.

Detur er for dig, der foretrækker Grækenland, Tyrkiet, Tunesien og Egypten. Direkte fly til alle rejsemål.

5%

PlusHotel.

Nyd en overnatning inkl. morgenbuffet på et af Comwells 14 hoteller i weekender og udvalgte ferieperioder.

20%

PlusFerie.

Rejs med FolkeFerie.dk, og få rabat samt opfyldt dine feriedrømme til attraktive destinationer.

Min. 300 kr. + 4%

PlusUdlejning.

Lej sommerhuse, hytter, store ferieboliger, lejligheder og husbåde året rundt med rabat.

10%

PlusRejse.

Oplev berømte forlystelsesparker, hyggelige storbyer og naturskønne omgivelser med DTF travel.

10%

PlusCharterferie.

Tag med Primo Tours på en rigtig go-ferie. Med Primo Tours kan du blandt andet rejse til Mallorca, Kreta og Portugal.

2-5%

SOCIALPÆDAGOGERNE

PlusKort.

Der tages forbehold for trykfej og ændrede rabattaler. Læs vilkår og betingelser for rabattalerne på pluskort.dk

KONTAKT

KREDS NORDJYLLAND
sl.dk/nordjylland
Tlf. 7248 6100
nordjylland@sl.dk
Åbningstid: mandag, tirsdag og torsdag 9-15, onsdag og fredag 9-12, frokostlukket 12-12.30.
Kredsformand: Peter S. Kristensen
Privat: 9883 8700

KREDS BORNHOLM
sl.dk/bornholm
Tlf. 7248 6650
bornholm@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag-fredag 9-14.
Kredsformand: Bitten Sohn Thomsen

KREDS ØSTJYLLAND
sl.dk/østjylland
Tlf. 7248 6300
oestjylland@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-14, torsdag 12-16, fredag 9-13.
Kredsformand: Gert Landergren Due

KREDS NORDSJÆLLAND
sl.dk/nordsjælland
Tlf. 7248 6600
nordsjaelland@sl.dk
Åbningstid: mandag, onsdag og torsdag 10-14, tirsdag 10-17, fredag 10-12.
Kredsformand: Lene Ek Christensen

KREDS MIDT- OG VESTJYLLAND
sl.dk/midtogvestjylland
Tlf. 7248 6200
midtogvestjylland@sl.dk
Åbningstid: mandag 9-15, tirsdag og onsdag 9-13 og torsdag 12-16.
Kredsformand: Peter Sandkvist
Mobil: 2045 2614

KREDS MIDTSJÆLLAND
sl.dk/midtsjaelland
Tlf. 7248 6550
midtsjaelland@sl.dk
Åbningstid: Mandag til torsdag 9-15 (lukket 12-12.30), fredag 9-12.
Kredsformand: Lene Kümpel

KREDS STORKØBENHAVN
sl.dk/storkoebenhavn
Tlf. 7248 6700
storkoebenhavn@sl.dk
Åbningstid: alle hverdage 9-12 samt tirsdag og torsdag 12.30-16.
Kredsformand: Lars Petersen
Mobil: 2217 9706

KREDS SYDJYLLAND
sl.dk/sydjylland
Tlf. 7248 6250
sydjylland@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-14, torsdag 12-16, fredag 9-12.
Kredsformand: Finn Harald Rasmussen
Mobil: 2230 6203

KREDS LILLEBÆLT
sl.dk/lillebaelt
Tlf. 7248 6400
lillebaelt@sl.dk
Åbningstid: mandag, tirsdag og onsdag 9.30-15 (lukket 12.30-13), torsdag 13-16, fredag 9.30-13.
Kredsformand: Hanne Ellegaard
Mobil: 4086 6854

KREDS STORSTRØM
sl.dk/storstrom
Tlf. 7248 6500
storstroem@sl.dk
Åbningstid: mandag 12.30-15, tirsdag og onsdag 9-15 (lukket 12-12.30), torsdag 12.30-16, fredag 9-14 (lukket 12-12.30).
Kredsformand: Lisbeth Schou

SOCIALPÆDAGOGERNES LANDSFORBUND

sl.dk
Tlf. 7248 6000 / sl@sl.dk,
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

Medlemsteam

Ved spørgsmål om medlemskab, kontingent og efterlønsbidrag.
Tlf. 7248 6030 / medlem@sl.dk

Arbejdsskadeteam

Er du kommet til skade på jobbet?
sl.dk/arbejdsskade
Tlf. 7248 6040 / arbejdsskade@sl.dk

Job- og karriererådgivning

Gratis rådgivning om job og karriere for forbundets medlemmer hver mandag 14-17.
Tlf. 7248 6060

SOCIALPÆDAGOGERNES A-KASSE

Tlf. 7248 6010 / dagpenge@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

Forretningsudvalget

Forbundsformand
Benny Andersen
Tlf. 4055 0982

1. forbundsnæstformand

Marie Sonne
Tlf. 2210 1728

2. forbundsnæstformand

Verne Pedersen
Tlf. 4064 0344

Forbundskasserer

Michael Madsen
Tlf. 4093 4833

PRESSEKONTAKT

Presseansvarlig
Lise Møller Aarup
laa@sl.dk / mobil: 2423 5150

Enhedsleder for Kommunikation

Søren Lauridsen
sln@sl.dk / mobil: 2290 2023

PÆDAGOGSTUDERENDES LANDSSAMMENSLUTNING

p-l-s.dk
Tlf. 3546 5880
Åbningstid: mandag, tirsdag og torsdag 10-15.

PENSIONS KASSEN

pka.dk
Tlf. 3945 4540 / pka@pka.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 8.30-20, fredag 9-15.

KALENDER

STORKØBENHAVN

Besøg i Mærsk Tårnet. Arrangement for seniorer og efterlønnere. Torsdag 30. januar kl. 10.00
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Blegdamsvej 3 B, København N
Kom på rundvisning i Mærsk Tårnet – med efterfølgende frokost i nærheden. Pris: 160 kr. for medlemmer, 260 kr. for gæster. Tilmelding senest 23. januar efter 'først til mølle' – der er maks. 25 pladser. Du er først tilmeldt, når du har indbetalt på konto nummer: 5332 0000244491. Yderligere oplysninger på tlf.: 2489 1061.

Tur til Designmuseet

Tirsdag 18. februar kl. 10.00
Designmuseet, Bredgade 68, København K
Rundvisning på den faste udstilling efterfulgt af frokost med en øl, en vand eller et glas vin i museets café. Pris for medlemmer: 215 kr. Gæster: 310 kr. Du er først tilmeldt, når du har indbetalt på konto nummer: 5332 0000244491 senest tirsdag 4. februar 2020.

Fem-dages busrejse til Bruxelles/ Belgien. Seniorer SL/BUPL region Sjælland/Bornholm

31. august - 4. september 2020
Pris 5.140 kr. i delt dobbeltværelse med halvpension og entré på museer. Tillæg for enkeltværelse 970 kr. Tilmeldingsfrist 19. maj 2020 til Ørslev Rejser. Mail: karen@orslevrejser.dk eller på tlf.: 6163 4220
Læs mere om turen på storkoebenhavn.sl.dk under Seniorudvalget.

MIDTSJÆLLAND

Fem-dages busrejse til Bruxelles/ Belgien. Seniorer SL/BUPL region Sjælland/Bornholm
31. august - 4. september 2020
Pris 5.140 kr. i delt dobbeltværelse med halvpension og entré på museer. Tillæg for enkeltværelse 970 kr. Tilmeldingsfrist 19. maj 2020 til Ørslev Rejser. Mail: karen@orslevrejser.dk eller på tlf.: 6163 4220
Læs mere om turen på storkoebenhavn.sl.dk under Seniorudvalget.

NORDSJÆLLAND

Fem-dages busrejse til Bruxelles/ Belgien. Seniorer SL/BUPL region Sjælland/Bornholm
31. august - 4. september 2020
Pris 5.140 kr. i delt dobbeltværelse med halvpension og entré på museer. Tillæg for enkeltværelse 970 kr. Tilmeldingsfrist 19. maj 2020 til Ørslev Rejser. Mail: karen@orslevrejser.dk eller på tlf.: 6163 4220
Læs mere om turen på storkoebenhavn.sl.dk under Seniorudvalget.

BORNHOLM

Fem-dages busrejse til Bruxelles/ Belgien. Seniorer SL/BUPL region Sjælland/Bornholm
31. august - 4. september 2020
Pris 5.140 kr. i delt dobbeltværelse med halvpension og entré på museer. Tillæg for enkeltværelse 970 kr. Tilmeldingsfrist 19. maj 2020 til Ørslev Rejser. Mail: karen@orslevrejser.dk eller på tlf.: 6163 4220
Læs mere om turen på storkoebenhavn.sl.dk under Seniorudvalget.

NORDJYLLAND

Generalforsamling i Seniorsektionen
Mandag 3. februar kl. 17-21
Kredskontoret mødelokale 2. sal, Skansevej 90B, Nørresundby
Efter generalforsamlingen er der oplæg af konsulent Charlotte Schultz fra Faglige Seniorer om fremtidsfuldmagter. Tilmelding senest 27. januar på sl.dk/nordjylland

LÆSERBREV

Ejvind Jensen
Socialpædagog

Øjenvidne fra orkanens øje

Jeg arbejder blandt mennesker, der på grund af omfattende og varige funktionsnedsættelser har behov for individuel støtte. Mennesker, der har fået varieret hjælp til personlige, sociale og fysiske behov, som har tilgodeset et liv så nært det normale som muligt. Det har været baseret på et positivt menneskesyn.

Men ligesom en naturkatastrofe gør mest skade, hvor fundamentet er skrøbeligt, gælder det også her. Efter ti års besparelser og forringelser er fundamentet skrøbeligt.

Vi oplever, at økonomien begrænser vilkår og muligheder. At lovgivningen bliver for detaljeret, og den ene lov krydser og modarbejder den anden. Og regler og beslutninger varetages fjernt fra den virkelighed, hvor livet leves.

De gode idealer om et værdigt liv så nær det normale som muligt, hvor vi sikrer forudsigelighed, tryghed og nærvær for mennesker, der er afhængige af støtte til de mest basale behov, er i dag under voldsomt pres. Vi er underlagt forhold og regler, der betyder, at mennesker, der har brug for længere tid til at forstå og reagere, mister indflydelse og kan opfatte sig som umyndiggjorte, fordi arbejdstempoet ikke levner tilstrækkelig tid til den enkelte.

Mennesker, der har begrænset initiativ eller ikke er tilstrækkelig mobile, bliver isoleret og ensomme, fordi der ikke er ressourcer til at understøtte de sociale kompetencer og fællesskaber. Og mennesker, der er afhængige af støtte, begrænses til at holde ferie med maksimum tre overnatninger årligt.

Hvis jeg kunne skimte normale tilstande i fremtiden, ville jeg kunne mobilisere kræfter til at komme igennem perioden. Men der er nye aktuelle besparelser, som truer med at kvæle det sidste håb.

Når tiltroen til bedre forhold forsvinder, frygter jeg en forråelse. Det er frustrerende for personalet, men langt værre for de mennesker, der er afhængige af hjælp og støtte.

Derfor er det vigtigt at mobilisere alle gode kræfter. Ligesom i spørgsmålet om klimaet bør vi fastholde troen på vores indflydelse. Troen på, at vi sammen kan påvirke fremtiden og vil vedkende os vores personlige ansvar over for mennesker, der er afhængige af vores medfølelse og engagement.

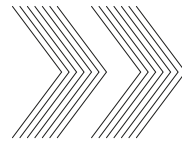
Socialpædagogerne på facebook

Følg - og deltag i debatten

www.facebook.com/Socialpaedagogerne

SOCIALPÆDAGOGERNE

Efter 20 år samme sted havde jeg brug for at udfordre mig selv

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN /// FOTO THOMAS PRISKORN

Hvorfor skulle der ske noget nyt i dit arbejdsliv?

Jeg har været i 20 år på samme arbejdsplads – det er faktisk det eneste sted, jeg har arbejdet som socialpædagog. Men de sidste par år har jeg gået og tænkt over, om ikke jeg skulle prøve noget andet. Der er så meget, der er anderledes i dag, end da jeg startede. Så jeg følte nok, det var på tide at gå nye veje. Men det skulle være et tilvalg – noget, jeg gerne ville. Så jeg begyndte at lede efter den der job-annonce, hvor der stod Erik i.

Hvad fik dig til at træffe beslutningen?

Jeg har været fritstillet i en periode pga. en skulderskade – det er jo nogle tunge borgere, jeg tumler med i hverdagen. Det startede sidste sommer med smerter i skulderen og brystet, og jeg troede faktisk, at det var hjertet. Nu kommer min sidste nat, tænkte jeg. Det viste sig dog at være skulderen, så jeg tog hele turen med lægebesøg, omsorgssamtale og lang genoptræning. Og i den tid fandt jeg frem til, at det var tid til, at jeg skulle udfordre mig selv og prøve noget nyt.

Hvilke overvejelser gjorde du dig?

Jeg husker i foråret, før jeg fik problemer med skulderen, at jeg pludselig havde den der følelse i maven. Jeg var ikke så glad for at komme på arbejde – og jeg skulle bruge mere

Erik Borring 58 år

- 2019
Bostøttemedarbejder
i Aarhus Kommune
- 2013
Valgt som
tillidsrepræsentant igen
- 2011
Blev væltet som TR og FTR
- 2006
Valgt til kredsbestyrelsen i
Socialpædagogerne Østjylland
- 2004
Valgt som fællestillids-
repræsentant
- 2001
Valgt som tillidsrepræsentant
- 1999
Socialpædagog Landsbyen
Sølund
- 1999
Uddannet socialpædagog

af mig selv for at lykkes som socialpædagog. Alarmklokkerne bimlede i mig. Jeg havde den der fornemmelse af, at min arbejdsplads udviklede sig i en retning, jeg ikke havde det godt med. Mere sundhed og dokumentation – mindre fokus på borgeren. Vi skal jo sætte mennesket før diagnosen, og da jeg fik følelsen af, at det begyndte at skride, tænkte jeg: 'Nu skal du vist videre, Erik.'

Hvad var den største udfordring?

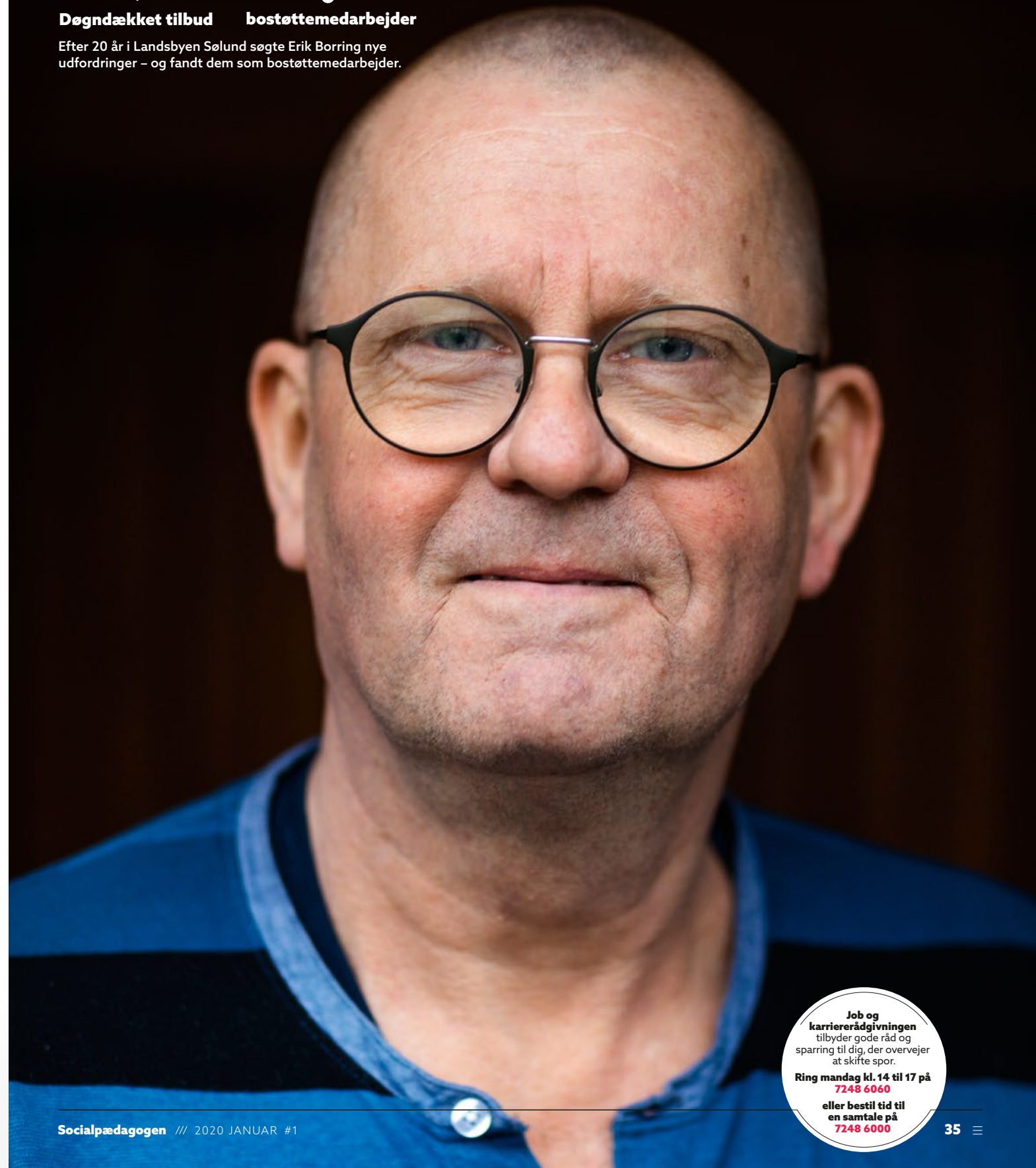
Jeg har tænkt meget over, hvordan jeg kan lægge Sølund bag mig på en god måde. Så jeg ikke fokuserer på de frustrationer, jeg havde den sidste tid – men mere på, at jeg har haft et skide spændende job i så mange år, hvor jeg har været en del af en stor succes og en arbejdsplads, der i den grad har udviklet og forandret sig gennem årene.

Hvad er det bedste ved dit spring?

Jeg har en solid værktøjskasse med mig, som jeg nu får lov til at sætte i spil i et nyt spændende job. Jeg kommer jo fra et døgndækket tilbud, hvor jeg har fungeret som borgerens personlige hjælper i alle døgnets små og store aktiviteter. Men i mit nye job er jeg bostøtte og skal ud i borgernes hjem. Det er mennesker, som er så sårbare, at vi måske skal igennem 10 til 12 besøg, før de er trygge ved os. Det minder mig om, at relationsarbejde – det tager tid. Og den tid har jeg. ×

Døgndækket tilbud   bostøttemedarbejder

Efter 20 år i Landsbyen Sølund søgte Erik Borring nye udfordringer – og fandt dem som bostøttemedarbejder.

Job og
karriererådgivningen
tilbyder gode råd og
sparring til dig, der overvejer
at skifte spor.
Ring mandag kl. 14 til 17 på
7248 6060
eller bestil tid til
en samtale på
7248 6000

FOTO: PRIVAT

Laura Frederiksen om sin kollega Mette Andi Lildholdt Brok.

Det jeg ser

Socialpædagogerne Laura Frederiksen og Mette Andi Lildholdt Brok er kolleger på Bo- og aktivitetstilbuddet Kirketoften i Mariagerfjord Kommune

METTE LØFTER SINE KOLLEGER

Mette og jeg arbejder tæt sammen på Kirketoften, som er et helhedsorienteret tilbud for voksne med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. Mette er rigtig god til at afkode borgerens behov. Det kan fx være, hvis en borger kommer ud fra sin lejlighed og skælder ud, fordi han er frustreret og irriteret. Så går hun ind i relationen, selvom hun er i gang med noget andet, og formår at få ham til at falde til ro, vende situationen til noget positivt eller tage gas på ham. Fordi hun har en særlig relation til ham, kan hun spørge 'Hvad så?', og så åbner han op og fortæller, hvad der går ham på.

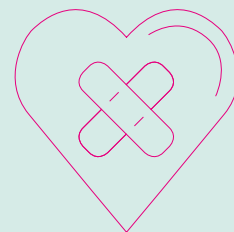
På personalemøderne er Mette rigtig god til at tage ansvar for den systematiske refleksion over fagligheden i teamet. Det gør hun ved at smide en bold op i luften og lytte til modargumenter og andre synspunkter. Det har jeg stor respekt for, og jeg prøver at gengive, hvad hun gør. Hun er en knaldgod kollega, der gør mig bedre til mit arbejde.

Ser du noget særligt hos en kollega? Send en mail til: nyhedsrum@sl.dk

Hørt!

Jeg har dedikeret mit liv til at hjælpe mennesker i udsatte positioner, og derfor gør mit job på Forsorgshjemmet Saxenhøj mig høj på kærlighed. Jeg elsker at arbejde der – og jeg elsker at værne om de beboere, der bor der.

— **Stine Engberg**, pædagogstuderende
– på Instagram #socialpædagog

Øjeblikket

Hun er seks år, da hun kommer i pleje hos os.

Hun står der med sine tykke briller og skæve tænder. I rygsækken har hun oplevelser med vold, overgreb og 13 flytninger. 'Du får en vred pige ind ad døren,' siger de. Men hun er ikke vred. Hendes krop er urolig, og hun er vant til at klare sig. Vant til at dukke sig og forsvinde, når bølgene går højt. Vant til at vaske sit knæ og sætte et plaster på, når hun er faldet. Jeg tænker, at der vil gå tid, før hun kan modtage omsorg. Men hun favner det fra første dag. Hun sover og spiser, og en dag er hun ikke længere træt eller sulten. Hendes krop begynder at slappe af. Hun favner gentagelserne, strukturen og giver slip på alt det ansvar, hun har haft.

Efter et halvt år falder hun igen og slår sit knæ. Hun græder og kommer til mig for at blive trøstet. Efter yderligere tre måneder putter hun sig ind til mig og siger: 'Jeg elsker dig, plejemor.' 'Jeg elsker også dig, lille skat,' svarer jeg.

— **Berit**, familieplejer